

Değişecek Olan Geleceğe Uzanmak ve Gençlik, *Sosyal Demokrasi İçin Gelecek Dergisi*, Eylül 1992, s: 17-20., *Sosyal Demokrat Dergi*, Şubat 1994, Sayı: 70, s: 42-46.

DEĞİŞECEK OLAN GELEĞE UZANMAK VE GENÇLİK (*)

Doç. Dr. Erol KÖKTÜRK

1. YAŞAM VE DEĞİŞİM

Değişim ve yenileşme, yeni bir olay değil. Ama bizde yeni bir olay gibi söylemlerde yer alıyor bu kavramlar. Oysa denebilir ki, insanlığın ve toplumların tarihi, değişimin tarihidir. Ve bu tarih her gün yeniden yazılıyor. Her 5 yılda bilgi birikiminin ikiye katlandığı dünya koşullarında değişmek, keşke, kaçınılamaz olduğu kadar kolay olsaydı...

Bilindiği gibi, Herakleitos'un (İ.Ö. 540) "bir nehre iki kez girilmez" deyişinden bu yana sürüyor değişim tartışmaları. Ve bu süreç durmayacak, sürecek.

Değişim hem insanla ilintili öznel bir olgudur. Hem de insandan bağımsız, nesnel bir olgudur. İnsan boyutundan yaklaşıldığında, şu durumla karşılaşılır: Her şey değişiyorsa ve değişecekse, bu ortamda değişmeden yaşanabilecek, ancak var olunamayacaktır. Toplumsal boyuttan bakıldığında, insan işin odağına yerleşir. Bu durumda değişimin kaynağı insan olmak gerektir. İnsan deyince de, kaynak O'nun düşüncesidir. Burada vurgulanmak istenen bu kaynak, bu kaynakla ilgili toplumsal değişimlerdir. Yoksa doğanın kendi diyalektiği sonucu ortaya çıkan değişimler de ilgi alanımızda olmalıdır.

Kavramlardan doğru şeylerin anlaşılması gerekiyor. Yani değişiklikle-değişim, iyileştirmeye-yenileşme v.b. kavramlar doğru yerlere konmalıdır. Bu nedenle değişimle, yabancılaşma ve başkalaşma kavramları da birbirine karıştırılmamalıdır. Değişim, geçmişteki olumsuzlukların olumsuzlanarak ve geçmişteki olumluluklar daha da geliştirilerek geleceğe yönelmektir. Bunun adı, yenileşmedir. Yenileşmenin yönü, ilerisidir. Bu nedenle yenilikten yana olanlar, aynı zamanda ilerici ve çağdaş olanlardır.

Değişim, başkalaşma ve yabancılaşma yönüne kayarsa, bu, olumsuz bir yöneliş anlamına gelir. Başta kendisine, giderek çevresine ve toplumuna yabancılaşan kişi, bir olumsuzluklar çizgisi üzerine düşmüş demektir.

Değişinceye kadar, değişkenlikler gösterilebilir. Değişkenlikler dönemi bir arayış dönemine denk düşer. Bu dönemdeki birliktelikler çok önem kazanır. Bu aşama, bir inanç oluşturma ve kabuller yapma dönemidir. Bu nedenle bu dönemde yönlendirmeler belirleyici bir rol oynarlar.

Eğer her şeyin değişeceğini kabul eden bir temelden yola çıkılırsa, burada bir devingenlik de kendisini duyumsatır. Daha doğrusu, devinim, değişimin motoru olur. Değişime inanmamak, durağanlığı temsil etmek demektir. Bunun diğer adları, statükoculuktur, muhafazakarlıktır.

Özlemler değişecek, beklentiler değişecektir. Dünün lüksü, bugünün olağanı olacaktır. Dünkü beklentilerin yerini doldurmadan yenileri ortaya çıkacaktır. İlişkiler değişecek, bakışlar değişecektir. "Biz eskiden..." diye başlayan söylemler komik olmaya başlayacaktır. Çünkü biz artık bugünü yaşıyoruz, geçmişi bir kez daha yaşayamayız. Buna gerek de yok zaten. Biz "değişecek olan geleceğin" hazırlığında olmalıyız.

* Bu yazı, *Sosyal Demokrasi İçin Gelecek Dergisi*'nin Eylül 1992 sayısında aynı başlıkla yayımlanan yazının genişletilmişidir.

Bu nedenle asıl olan ve önemli olan, değişimin kendisiyle ve sonuçlarıyla ilgili öngörülerini doğru yapmak, ona uygun siyasetleri bugünlerden temellendirebilmektir.

Ve önemli olan, değişimi, değişimin-yenileşmenin yasalarını öğrenmek değil, onları uygulayabilmektir.

Nerede?

Önce kişinin kendisinde, kendi düşüncelerinde, değer yargılarında... Bundan sonra kendi dışında, toplumda, doğada, ilişkilerinde ve gündelik yaşamda...

Yoksa değişim söylevlerinin tekeli elinde bulundurup da, farkında olmadan ya da olarak kendisi değişmemekte direnen kişinin değiştirme şansı azdır. Gerçi günümüz koşullarında "değişimden söz etmeyenler" azınlığa düşmüş gibidirler. Farklı niteliklemlerle de olsa çoğunluk bu konuya giriyor, buna karşın değişim "kaplumbağa hızı" ölçüsünde oluyorsa, burada oturup düşünmek gerekir.

Günümüz koşullarında değişmeyi istemeyenlerin sayısı azalmaktadır. Fakat bu öyle bir süreç ki, onca istenen şeyden onca az sonuç görülebilmektedir. Bunun temel nedenlerinden birisi, aslında değişimden söz edenlerin bunu bir stratejik hedef olarak değil, bir taktik aşama olarak görmeleridir. Değişimi savunmamak olağan gelişmenin dışına düşmeye neden olabilir. O zaman bunu biçimsel olarak istemenin ne zararı olabilir ki? Bu durumda "gereken" ne ise o yapılmalıdır...

Yani görünüşte alabildiğince değişimci, sözde yenileşmeci, eylemde ise sonuna kadar alışılmıştan yana...

Aşılması gereken handikap budur. Aşılması gerekenler de bu handikapı yaratanlardır.

2. GENÇLİK VE ÖRGÜTLÜLÜK

Engin GEÇTAN, "İnsan Olmak" başlıklı kitabında şöyle der: "İnsan organizmasının günümüz toplumlarının çığırından çıkmış hızına dayanıklı olup olmadığı bilim adamları tarafından araştırılmış ve çoğu, insanın yenilikleri benimseme yeteneğinin sınırlı olduğu sonucuna varmıştır. İnsanın, hızlı değişikliklere uyum gösterebilse de, bu değişiklikleri gerçekten özümseyebilmesi için, yeni olaylarla geçmiş arasında bir ilişki kurabilmesi, yaşamının denetimini elinde tutabilmesi ve nereden gelip nereye gittiğinin durum değerlendirmesini yapabilmesi gerekmektedir. Oysa çağımız insanının bunu yapabilmesi giderek güçleşmektedir. Böylesi hızlı bir değişim içinde, bazı toplumlarda bir kuşakta benimsenen değerler bir sonraki kuşakta tümenden reddedilmektedir. Değişme hızı, insanları doğruyu yanlıştan ayırmalarına olanak bırakmadan karar vermeye zorlamaktadır. Dolayısıyla davranışlar, çoğu kez, geleceğe yönelik bir tasarının parçası olmaktan çok, o anda beklenmedik bir biçimde karşılaşılan durumlara gösterilen yalın tepkilerden ileri gidememektedir".

Kuşkusuz değişimde "anlık" önemlidir. Asıl olan ise tüm değişimlerin bir sürecin sonucu ortaya çıktıklarıdır. Bu nedenle, tüm zorluğuna karşın, değişim sürecinin dışına düşülmemesi gibi bir zorunlulukla da karşı karşıyayız. Bu, herkes için, her yaşta insan için geçerli bir durum. Hele ülkenin geleceği için sorumluluk taşıyan, belli düzeylerde yetkili durumdakiler için bu daha da önem kazanmaktadır.

Ülkemizde değişimden genellikle korkulur. Bakmayın bu kavramın o kadar çok kullanılmasına. Değişim geçmişle bir hesaplaşmayı, olumsuzlukları geçmişte bırakabilmeyi, kötü alışkanlıkları terk edebilmeyi içerdiğinden, bunlar yapılmıyınca başka biri olunacakmış korkusuna kapılıdır. Bu nedenle, yoğun değişim söylemleri, aslında, değişime karşı adı konulmamış bir direnmedir zaman zaman.

Yine de bugün, günlük rutinlerin arasında değişmeye çalışırken, geleceği de temellendirmek gerekiyor. Zaten "gelecek" diye bir derdi olmayanların, "değişmek" diye bir derdi de olamaz. Bu dert, her yaşta insanların derdidir. O zaman değişimi toplumsal kategoriler açısından değerlendirmek ve ona yönelik siyasalar üretmek de gerekiyor.

Toplumsal kategoriler içinde gençlik, ruhsal özellikleri açısından değişime ve yeniliğe yatkınlığı ile de nitelenir. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de 15-25 yaşlarındaki gençlerden oluşan grubun genele oranı 1/3 dolayındadır. Buna göre ülkemizde 15 milyon dolayında genç vardır. Şimdi bu rakam ortada iken, şu soru anlam kazanmaktadır: Bu kadar önemli bir niceliği, ama yanı sıra da potansiyel enerjiyi ve niteliği temsil eden gençler, toplumun örgütlü yaşamına ne oranda katılmaktadırlar? Birleşmiş Milletler'in 1985 Uluslararası Gençlik Yılı'nda temel amaç "Katılım-Gelişme-Barış" olarak belirlenmişti.

Acaba bu temel amaca ne zaman yaklaşılabilecek? Yani gençlik, örgütlü yaşamın teğetinden orijinine ne zaman çekilebilecek?

Bu, çokça önemszenmesi gereken bir sorundur. Eğer geleceğin toplumunun daha örgütlü bir toplum olacağına inanılıyorsa, inançtan da öte bunun bugünün nesnel doğrusu olduğu kabul görüyorsa, bugünün gençliğinin örgütlülüğü daha da önem kazanmaktadır.

Gençlik kategorisi, bir geçiş döneminin tüm sıkıntılarını, uçarılıklarını, ütopyalarını taşıyor olsa da, özelliği gereği, inandığı soylu amaçlar uğruna göze alamayacağı özveri yoktur. Canını feda etmek de içinde. Demek ki, bu soylu inançları ortaya koymaktır önemli olan. "Ben koydum, gelmediler" demeden, bunları onlara mal etmektir. Gençliğe karşı, yaş farkının kendini beğenmişliği etkili olamıyor artık.

Bu kalıp alışılmış bir davranış kalıbı. Anne-babanın da, siyasetçinin de, işletmecinin de kullandığı bir kalıp bu. "Nasihat etme" kötü bir kalıp değil; ama bu, gençlere her zaman uygulanan bir kalıba dönüşürse, ciddiyetini yitirebiliyor. İletişimi koparan bir olumsuz kalıp olup çıkıyor.

Gençler "öğüt almaya" karşı olmamalıdır... Doğru... Yaşanmış deneyimlerden ders çıkarmak, her yaşta insanın önemsemesi gereken bir çabadır. Ama "ben senin yaşıdayken..." diye başlayan iletişimlerin çoğunda durağanlığı temsil vardır. Yani "senin de benim o zamanlar davrandığım gibi davranman gerekir," dayatmacası vardır. Karşı çıkılanın bu olması gerekir.

Konumuz gençlik... Gençlik-değişim ilişkisi...

Burada, temel bir kategori olarak ortak özellikler taşısa da, gençlik de kendi içinde kümelendirilebilir: Eskiden olduğu gibi öğrenci, işçi, köylü gençlik ayrımları yapılabilir. Kuşkusuz bu kümeler de kendi içlerinde tekdüze değildirler. Yaşanılan mekanlara ve sahip olunan olanaklara göre kendi içlerinde basamaklar oluştururlar.

Bu kategorilere çok önemli bir tanesini eklemek gerekir: İşsiz gençler... Nicelik ve sorun alanı olarak sürekli genişleyen bir gruptur işsiz gençler...

Öğrenci gençlik, orta öğrenimin, yüksek öğrenimin yanı sıra, Robertli, Alman Liseli, Sultanbeyli; Fıratlı, Yıldızlı, İTÜlü, Boğaziçili, Bilkentli gibi farklılıklar gösterebilir. İşçi gençlik, çıraklıktan-ustabaşılığa kadar yayılırken, işyeri farklılıklarına göre de ayrımlara uğrayabilir. Kırsal kesim gençleri ise daha farklı faktörlere göre değerlendirilebilir.

Yani söylenmek istenen şu: Gençlik kategorisi heterojen özellikler taşır ve bunların bu kategoriyle diyalogda gözetilmesi gerekir. Gençlik alanında çalışmak, geniş ufukluluk isteyen bir olaydır.

Gözlenmektedir ki, bu diyalogda gençlerin istediği temel şey, doğru anlaşılmalıdır. Kendilerinin sabırla dinlenilmesini, uçuk bile olsa düşüncelerine saygı gösterilmesini istemektedirler.

Demokrasi, "bireylerden" oluşmuş bir toplumda güvenceli temelini bulmuş olacaktır. Birey olma, özgürleşmekle, haklara sahip olmakla, bu hakları savunmakla ve geliştirmekle olasıdır. Bilindiği gibi uygarlık, sahip olunan hakların çokluğuyla ölçülür. İşte bir yandan daha çok hak uğraşı içinde olmak, ama öte yandan da çağıyla hesaplaşabilmek, bu yönde yetkinleşmek gerekir.

Gençliğe bakış böylesi bir çerçeveye oturtulmalıdır. Gençlerin bu çerçevede kendilerini geliştirebilecekleri toplumsal ortamlar yaratmak gerekiyor. Çünkü koşulların gelişim üzerindeki etkisinin büyük olduğu bilinmektedir.

3. BİRAZ GEÇMİŞ

Geçmişe bakıldığında karşımıza karmaşık bir tablo çıkmaktadır. 68 öğrenci olayları, 70 gençlik hareketleri, 80 durgunluk dönemi... Bu, yeterli olmayan bir sınıflandırma. Süreci bu kadar kolay özetlemek doğru değildir kuşkusuz. Son 20 yılımız, çok sancılı geçti. Sanki önceki 20 yıllar sancısız geçmiş gibi...

Ama son 20 yılı gençlik çok yoğun yaşadı.

1970'ler gençliği, dönemin sert koşulları içinde, sert mücadelelerden çıktı. Sert mizaçlı hareketlerin içinde yer aldı. Daha demokratik eğilimli olanların "revizyonist" damgasını yedikleri bir dönemdi bu. Demokratik sosyalist eğilimlerin, bu nedenlerle yığınsallaşmadığı bir tarih aralığıdır 70'li yıllar.

Gençliğin kendisine fazladan misyonlar yüklediği bir dönemdi bu dönem... Dünyanın içinde bulunduğu konjonktür gençliği böyle davranma konusunda özendiriyordu. Evrensel ölçekte yaşanan bunalımın ülkemizdeki yansımaları, ülke yönetimiyle ilgili konularda gençlerin toplumsal konularını aşan hedeflere yönelmelerine neden oluyordu.

Bu süreçte gençlik kendi içinde parçalandı. Hedeflerde bulduğu gibi bir izlenim doğsa da, araçlar bu parçalanmanın temel nedenlerinden biriydi. Bu dönemde gençlik, okuduklarıyla çelişen şeylerle uğraştı. Dimitrov'u okudu, "bir öğrencinin en önemli görevinin iyi bir öğrenci olmaktır" diye yazdığını okudu, ama dersleri astı. Çünkü "sıcak" mücadele veriliyordu. Psikolojide "kimlik geçişi" olarak nitelenen duruma bolca örneğin bulunduğu bir dönemdi bu.

Bu geçişmede, politize olmak ve her olayda çıkış noktası olarak "siyaseti" almak dikkati çeker. İlişkilerde uğruna uğraş verilen siyaset belirleyicidir. Bu, özel yaşama kadar yansır. Ve siyaset adına, korkunç kişisel özveriler göze çarpar. 1970'ler gençliği, "kendisi için pek bir şey yaşamamakla" tarihe geçmiştir.

Sevgilisiyle el ele kalabalık sokaklarda yürüyememiştir. Sıcak mücadele içinde bu, "romantizm" olarak hoş görülmemiştir. O dönemin salt politik birlikteliklere dayalı evlilikleri, 1980'li yılların değişimleri karşısında sarsılmıştır. O zamanlar özenle bakılan bu tür evliliklerde ayrılmalar çok olmuştur.

Geç de olsa anlaşılmalıdır ki, politik birliktelik insancıl yaklaşmayı içermiyorsa kalıcılığı tehlikeye giriyor. Yani bir politika insana yakın olmalıdır. En iyisi de, insanın içinde olabilmesidir. Yani bir politika insanı içten sarmalamalıdır. Dıştan sarmalayınca hafif bir rüzgar bile onu uzaklara götürebilir. Kuşkusuz siyaset insanları bir araya getirmelidir. Ama insanları bir arada tutan yalnızca siyaset olmamalıdır. Siyasi birliktelikler, yaşamı tüm güzellikleriyle üreten birlikteliklere dönüşebildiklerinde anlamları, güçleri ve kalıcılıkları farkını ortaya koyacaktır.

1980'lerde gençlik, geçmiş dönemin sorunlarının suçlusuymuş gibi görülmüştür. Süründürülmüştür, işkence çekmiştir, kötü olarak afişe edilmek istenmiştir. Gençler, ülkenin, o gerçekten zor günlerinde, ülkede demokrasiyi ayakta tutamayanların kusurlarının sorumlusu yapılmak istenmiştir.

Bu tarih kesiti, uluslararası ölçekte izlenmesi zor değişimlere sahne olmuştur. Yılların yapıları çökmüş, uluslararası ilişkiler farklılaşmış, teknolojik devrim tüm ağırlığıyla toplumların yaşamını etkilemiştir. Dünyanın kirlenmesi dayanılmaz boyutlara ulaşırken, barış her zamanki yakıcılığıyla gündemde kalmıştır. Merkezi yapılardan yerel yapılara geçiş, temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye yönelik bu dönemin özelliklerindedir. Yaşamın her alanında çok seçenekli bir dönem başlanmıştır.

Siyasiler, istemeseler de bu yeni "değerlere" sahip çıkmaktadırlar.

Eksik olan bu tabloda yine bir şey kalıcıdır: hızlı ve baş döndürücü bir değişimle karşı karşıya olduğumuz...

Böyle bir ortamda, 1980 sonrası gençliğinin "politikaya ilgisizliği" saptamasını yalnızca "depolitizasyona" bağlamak, böyle açıklamalara girmek yeterli ve inandırıcı olamamaktadır.

"Dünya değişiyor" derken, yeni kuşakların yeni ve geçmişe göre farklı özlemleri olamaz mıydı? Bunların bazıları kişisel özlemler de olsa bunları saygıyla ve anlayışla karşılamak gerekmez miydi?

Bu noktada yaşananları doğru bir değerlendirme süzgecinden geçirme gereği ortaya çıkmaktadır. Tarihin her gün yeniden yazıldığı bu koşullarda eski kalıplarla olayları değerlendirmek, gençliği kucaklayamama sonucunu doğal olarak doğuracaktı.

Hasan Fehmi GÜNEŞ, Kasım 1991'deki SHP İstanbul İl Danışma Kurultayı'ndaki konuşmasında, "ey yaşlılar" diye sesleniyordu, "ey yaşlılar, SHP, ihtiyarlar partisi oldu!". Göz göze gelenler, sonra çevrede gençleri aradılar...

O zamandan bu yana pek fazla bir şey değişmedi işin kötüsü...

Ama aynı aylardaki Nazım'ın 90. Doğum Yılı kutlamalarında, gençler çoğunlukla göze çarpıyordu. Demek ki, gençlik kendi değerlerine sahip çıkmayı biliyordu. Bunları izlediği belliydi. Sevgili Uęur MUMCU'nun öldürülmesine en yığınsal tepki gösterenler de gençlerdi. Yani ilgisizlik yakıştırmasını gençler hak etmiyorlar. Sorun, onların bu ilgisini, ilgi duydukları alanları doğru tanılamaktan geçiyor.

Gençlik değişiyorsa, gençliğin ilgi alanları değişiyorsa, onlara değişmeyen, eskiden kalmış, eskimiş, alışılmış yöntemlerle yaklaşmak etkili olamayacak demektir.

Diyalogun yeni hedeflerle ve yeni enstrümanlarla kurulması gerekir.

4. SHP'DE GENÇLİĞİN DURUMU

SHP, gençlik konusuna, gençlerin değişen koşullar içinde geldikleri noktayı kavrayarak yaklaşamama sıkıntısı içindedir. Bu konudaki açmaz şudur: Parti bu toplumsal kategoriye, yazdıklarının ve saptadıklarının kavranmasını bekleme mantığıyla mı yaklaşmalı, yoksa bu kategoriye doğru değerlendirerek siyasasını ona göre mi oluşturmalıdır?

Aslında her alanda olduğu gibi burada da yapılması gereken, siyasetin özünde var olan, içinde bulunulan koşulların çıkış alınması gereğidir. Önce bu koşulların doğru çözümlenmesi gerekir ki, korunması gerekenle, değiştirilmesi gereken saptanabilsin.

SHP, gençlerin çekim merkezi olmakta zorlanmaktadır. Yazdıkları doğru olsa da, zorlanmaktadır.

SHP Programı'nın olasılıkla 11-12 Eylül Kurultayı'nda değişecek olan Gençlik Sorunları başlığı altında şöyle denilmektedir:

"Türkiye gibi genç insanın istek ve yeteneklerine uygun mesleklere yönelmekte çok büyük zorluklarla karşılaştığı, aşırı işsizliğin baskısı altında geleceği hakkında büyük belirsizlikler içinde bulunduğu bir ülkede gençlerin çok daha ciddi sorunları olmaktadır. Bu nedenlerle SHP, genç insanı suçlayıcı tutumlar içine girmek yerine, onu anlayarak, sorumluluklar vererek yardımcı olmaya, yol göstermeye çalışan tutumları yeğler. SHP, genel olarak kalkınma politikaları, özel olarak istihdam ve eğitim politikaları ile gençlerin sorunlarına çözüm getirecektir.

SHP, gençliğin toplumun yönetimine katılma olanaklarını geliştirmeye yönelik yasal ve yönetsel önlemler alacaktır. Gençlerin siyasete aktif olarak katılmasını sağlayacaktır".

Pek albenisi olan bir yaklaşım değil bu... Bu nedenle değiştirilmesi, kapsamının genişletilmesi gerekmektedir.

Öte yandan SHP'de yeni dönemde, ileride gerçekleşecek Anayasa değişikliği durumuna hazırlıklı olmak amacıyla, Gençlik Kolları gibi çalışacak bir gençlik örgütlenmesi amaçlanmaktadır.

Tüm bunlar iyi şeyler... Ancak, bunlar uygulamada gençlerin parti yaşamına daha etkin katılımını sağlamakta mıdır? Evet, burada soru işaretinin çengeline takılmaktadır...

Yalnızca bir örnek: İstanbul'da yapılan son İl Kongresi'ne katılan 624 delegenin yalnızca 58 tanesi, yani % 9'u 30 yaşın altındadır. Öte yandan, İstanbul'daki 32 ilçenin, İlçe Başkanları içinde 456 yöneticisinin 55 tanesi, yani %12'si 30 yaşından altında... Bu rakamlar, partinin genç bir parti olmadığını gösteriyor.

Uzatmadan, parti gençlere bakışını, gençlik örgütlenmesi konusundaki yaklaşımlarını gözden geçirmelidir. Gençler için bir çekim merkezi olmayı hedeflemelidir. Yeni bir Gençlik Projesi oluşturmalıdır. Gençlere "biz çağırdık, gelmediniz" deme yerine, "gelin birlikte oluşturalım" denmelidir.

Gençlerle birlikte partiye gelecek yeni kan ve can, kimseyi korkutmamalıdır.

Yani bu partide "ihtiyarlar", gençlerin yerine düşünme alışkanlığını bırakmalıdırlar.

Ülkemizde sosyal demokrat (= demokratik sosyalist) partiler, kendi bünyelerinde gençleri tatmin edemeyince, bu partiler dışında örgütlenme çabaları yayılmaktadır. SHP, sosyal demokratlıklarından kuşku duyulmayacak bu örgütlenmelerle nasıl bir diyalog içindedir? Yani diyelim ki, Sosyal Demokrat Üniversiteliler Platformu ile diyalogun düzeyi nedir? Henüz çok güçlü olmadığını biliyorum. Bunun sorumluluğunu o gençlere yüklemek kimi kurtarabilir?

Yinelemek pahasına şu sorular açıklığa kavuşturulmalı:

- Son kongrede gençlerin organlarda yer alma istemleri ne oranda değerlendirilebildi? Bundan sonra değerlendirilmek isteniyor mu?
- Gençler bu partinin düşünsel beyin gücü, dinamizminin kaynağı olarak görülecek yerde, yaşlıların yapamadıklarını yapan insanlar, yani açık deyişle "partinin hamalları" olarak görülmekten ne zaman kurtulacaklar?
- Denebilir ki, hak ettiler de organlarda yer verilmedi mi? Evet, "verilmek istenmemesi eğilimi yok" denebilir mi?
- Genel Başkanımız tarihi bir açıklama yapıyor: Kurultay'da aday olmayacağını söylüyor. Bunun bir diğer anlamı da, diğer derin etkilerinin yanı sıra, partinin gençleşmesi çağrısıdır. Kim bu çağrının gereğini yapma konusunda kararlı davrandı?

Sorular çoğaltılabilir... Sonuç değişmeyecekse, bunları çoğaltmanın anlamı ne ola ki?

5. SONUÇ MU?

Prof. Dr. Atalay YÖRÜKOĞLU, "Gençlik Çağı" isimli kitabında, "Gençler kendilerine yeni bir dünya kuracak ve orada yaşayacaklar. Bu nedenle bizden ayrı dünya görüşleri, değerleri ve amaçları olacak. Başka bir deyişle yollarımız ayrılacak. Ama bu gerçek birbirimizi anlamaya ve sevmeye engel olmamalı. Gençleri karşımıza değil aramıza alalım; onlara kulak verelim, onlarla diyalog kuralım. Onları geleceğe doğru yönlendirebiliriz, ama geleceklerine egemen olamayız. Gençler için parlak bir gelecek kuramayabiliriz, ama onları daha barışçı ve daha güzel bir dünya yaratmaları için gerekli niteliklerle donatabiliriz. Umalım, 1985 Uluslararası Gençlik Yılı, gençleri tanımak, anlamak ve sorunlarına çözüm bulmak için iyi bir başlangıç olsun" diyor.

Evet! Gençleri tanımak, anlamak, onlarla diyalog kurmak...

Tam da bu noktada, SHP ve diğer demokratik sosyalist partiler, "biz gençliğe doğru mu bakıyoruz?" diyerek politikalarını ve yöneticilerini sorgulamalıdır. Yoksa "gençler gelmiyor" demekle kendilerini temize çıkaramazlar.

Eğer gelecekte politik arenada var olunacaksa, temelleri bugünden atılmalıdır. Gelecekte var olmanın güvencesi, bugünden gençlik kesimiyle doğru diyaloglar kurmaktır.

2000'li yılların toplumsal hedefleri, bugünkünden daha çok insana dönük olacaktır. "Önce İnsan" savsözü daha da önem kazanacaktır. İnsanlar bu kısa dünyada kendileri için de yaşamak isteyeceklerdir. Gelecekte toplumsal olanla kişisel olanın dengelerini iyi kuran, sistemleştiren ve inandırıcı biçimde anlatan örgütler kazanacaktır.

Bugünden gençlik örgütlenmesi konusunda adım atılmazsa, demokratik sosyalist partiler ve SHP, gelecekte "yaşlılar partisi"ne değil, "ihtiyarlar partisine" dönüşeceklerdir.

Sosyaldemokrat bir partinin yapacağı işler hiçbir zaman bitmez. Bu bir süreklilik tanımıdır. Ancak partilerin, yaşadığı gerçek ortamı iyi tanıyan, fakat düş güçleri ve yaratıcılıkları sınır tanımayan, coşku dolu kadroları bünyesinde bulundurması koşuluyla...

Değişecek olan gelecekte, bugünün gençliği, bu sürekliliğin güvencesi ve umududur...